

Khmelnysky Polytechnic Professional College
by Lviv Polytechnic National University (Ukraine)
Lviv Polytechnic National University (Ukraine)
Wroclaw University of Economics (Poland)
Gmina Gromadka (Poland)

**ACTUAL PROBLEMS OF MODERN SCIENCE,
TECHNOLOGIES DEVELOPMENT AND
MANAGEMENT**

Thesis of
II International scientific and practical conference

Khmelnyskyi, 25th of November 2021

Khmelnyskyi
2022

Хмельницький політехнічний фаховий коледж
Національного університету «Львівська політехніка» (Україна)
Національний університет «Львівська політехніка» (Україна)
Вроцлавський економічний університет (Республіка Польща)
Гміни Громадка (Республіка Польща)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ НАУКИ,
РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

Тези доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції

Хмельницький, 25 листопада 2021 р.

Хмельницький
2022

*Затверджено та рекомендовано до друку на засіданні
Вченої ради Хмельницького політехнічного фахового коледжу
Національного університету «Львівська політехніка»
(протокол №3 від 20.01.2022 р.).*

Актуальні проблеми сучасної науки, розвитку технологій та менеджменту: збірник тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції; за заг. наук. ред. д.-ра екон. наук, доц. А. В. Савіцького – Хмельницький, 2022. – 188 с.

Викладено матеріали, розглянуті на конференції, у яких висвітлено особливості новітніх теоретичних і прикладних проблем сучасної науки, розвитку технологій та менеджменту в діяльності вітчизняних та закордонних підприємств. Узагальнено результати науково-прикладних досліджень учених, практиків і викладачів вищих навчальних закладів з питань розвитку сучасних тенденцій економіки, менеджменту, приладобудування, технологічного забезпечення, альтернативних джерел енергії, автоматизації та механізації виробничих процесів, використання інформаційних технологій, освіти та бізнесу. Матеріали становлять інтерес і можуть бути корисними для широкої наукової громадськості, керівників виробництв та державних установ, викладачів і слухачів системи підвищення кваліфікації, студентів вищих навчальних закладів.

Матеріали подано в авторській редакції

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА ТА КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

Бакун Т. В. МОДЕЛЬ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ.....	12
Валявіна О. Т. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	14
Верхогляд-Гловюк Т. М., Долінський В., Мазур В. СУТЬ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ФАКТОРИ ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЇЇ ФОРМУВАННЯ.....	17
Завадських Г. М. ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	20
Кайдановська О. М. СУЧАСНІ УМОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СКЛАДІВ ТИМЧАСОВОГО ЗБЕРІГАННЯ В УКРАЇНІ.....	22
Кузнецова К. В., Завадських Г. М. АЛГОРИТМ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	27
Педченко Г. П. МЕТОДИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	30
Піхняк Т. А., Веселовська В. О. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	33
Піхняк Т. А., Назарко Ю. В. ДОСЛІДЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ «РИНОК» В ЕКОНОМІЧНІЙ НАУЦІ.....	36
Рибак А. С., Павлова М. Б. ПРОБЛЕМИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ....	38
Тебенко В. М., Суховецький А. РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ....	36
Цимбалюк Г. С. БАР'ЄРИ У ФОРМУВАННІ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ.....	43

РОЗДІЛ 2 ЕКОНОМІКА ТА МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙ

Байда В. О., Бодарецька О. М. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РИНОК ПРАЦІ УКРАЇНИ У 2021.....	45
Біла М. М., Алексєнко В. Т. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	48
Богомол І. В., Алексєнко В. Т. РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	50
Вербіцька Ю. М. РОЗВИТОК ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АПК.....	52

Джерелейко С. Д., Ягодзінська О. М. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	56
Донець Д. М., Тріфонова Ю. І. СИТУАТИВНИЙ МАРКЕТИНГ ТА СИТУАТИВНИЙ КОНТЕНТ.....	58
Жежуха В. Й. ІННОВАЦІЇ В БІЗНЕСІ У КОНТЕКСТІ РЕІНЖИНІРИНГУ БІЗНЕС- ПРОЦЕСІВ: ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПЦІЙ ТА ТРЕНДИ СЬОГОДЕННЯ.....	60
Закрижевська І. В., Кочепуд М. Ю. МЕТОДИ ЗБОРУ ПЕРВИННОЇ МАРКЕТИНГОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	63
Ковальчук О. О., Павлова М. Б. ЗНАЧЕННЯ РЕКЛАМИ ДЛЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ.....	66
Козловська А. О., Бодарецька О. М. PROJECT MANAGEMENT / ПРОЄКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ.....	67
Костишин К. А., Цапко-Піддубна О. І. ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	70
Круліковська Т. П. ФУНКЦІЇ СПІЛКУВАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ДІЯЛЬНОСТІ В МУЗИЧНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ.....	72
Мисик В. М. ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТУ В КРАЇНАХ АЗІАТСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОГО РЕГІОНУ.....	76
Михаленко К. В., Савицький А. В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗШИРЕННЯ РИНКІВ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЗА УМОВ КРИЗОВИХ ЯВИЩ.....	78
Мясішев О. А., Овчарук В. В., Полозова В. М. ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РОЗРОБЛЕНОГО МУЛЬТИКОПТЕРА ДЛЯ ОБПРИСКУВАННЯ ПОЛІВ.....	80
Поха К. В., Павлова М. Б. РОЗРОБКА МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ У СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	83
Савицький А. В., Атаманчук І. С. РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІЇ КОНТРОЛЮВАННЯ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОБСЛУГОВУВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ХМЕЛЬНИЦЬКГАЗ ЗБУТ»).....	85
Савицький А. В., Пох С. М. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ЕЛЕМЕНТІВ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ СТРУКТУРНИХ ЗМІН (НА ПРИКЛАДІ КП УМК «ПІВДЕННО-ЗАХІДНА»).....	89
Середюк Д. О., Павлова М. Б. АВТОМАТИЗОВАНЕ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	92
Спорняк Д. М., Завербний А. С. ЕКСПОРТУВАННЯ ТОВАРІВ ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА РИНОК ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЗА УМОВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ.....	94
Торопова П. В. АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ.....	97

Фрадинський О. А. ПОДАТКОВИ НАДХОДЖЕННЯ У ДОХОДАХ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: РОЛЬ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ.....	99
Ханенко А. В. БЮДЖЕТНИЙ ДЕФЦИТ ЯК ПЕРЕДУМОВА ВИНИКНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ.....	101
Шаповалов О. А. ПЕРЕВАГИ ФОРМАЛІЗОВАНОЇ СТРАТЕГІЇ НЕРУЙНІВНИХ ІННОВАЦІЙ НА ПРИКЛАДІ «СТРАТЕГІЇ БЛАКИТНОГО ОКЕАНУ».....	104

РОЗДІЛ 3 НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МАШИНОБУДУВАННІ

Гордєєв О. А. ВІБРАЦІЙНІ МАШИНИ НА ОСНОВІ ГІДРОПУЛЬСАТОРІВ...	106
Мілько Д. О., Інува С. А. ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТІВ ЗА УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ВТОРИННОЇ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА.....	109
Шевчук А. О. ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАЦІОНАЛЬНІЙ МАШИНОБУДІВНІЙ ГАЛУЗІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	111

РОЗДІЛ 4 РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СУСПІЛЬСТВО, НАУКУ, ОСВІТУ І БІЗНЕС

Багас Л. М., Чайковська А. В. ВПЛИВ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ВИКЛАДАННЯ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	114
Бойчук В. О. ВИКОРИСТАННЯ СЕРЕДОВИЩА V-REP У ДЛЯ СИМУЛЯЦІЇ РОБОТОТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ.....	116
Бурковська О. Б. МОВА ІНТЕРНЕТУ ЯК ОКРЕМИЙ ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТИЛЬ МОВЛЕННЯ.....	120
Докторук Є. В. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	121
Галатюк Т. Н. ВРАХУВАННЯ УМОВ КЛІЄНТІВ ПРИ РОЗРОБЦІ WEB-ДОДАТКУ.....	125
Гречаник Я. О., Потапкіна Л. В. ГЛОБАЛЬНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО.....	129
Ковальчук О. Л. ІНСТИТУЦІЙНИЙ ХАРАКТЕР ТА ІННОВАЦІЙНІ ЗМІНИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ В УМОВАХ СВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	131

Матіяш Т. О. СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ІНФОРМАТИЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	133
Мельник О. ВРАХУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ УМОВ ВПЛИВУ НА КОРИСТУВАЧІВ ПРИ РОЗРОБЦІ WEB-ДОДАТКІВ.....	137
Мясищев О. А., Колесніков В. Р. ПРОЄКТУВАННЯ ВІДЕО РОЗВІДНИКА З ВИКОРИСТУВАННЯМ СИМУЛЯТОРА.....	140
Остапчук О. В. МЕТОДОЛОГІЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ТА ПРОЄКТУВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ....	142
Петришена О. В., Лісовий О. А. ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МОЖЛИВІСТЬ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	145
Пятін І. С., Гавронський В. Є., Гавронська Н. М. ПОРІВНЯННЯ СИСТЕМ ЗВ'ЯЗКУ З СИГНАЛАМИ F-OFDM І CP-OFDM...	147
Ріпей М. В. СТВОРЕННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	150
Роїк Н. М., Сурник М. О. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	152
Шняк О. З. ВЗАЄМОДІЯ СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ.....	154
Янюк О. В., Білик О. Ю., Нагорський І. Г. ОНЛАЙН-СЕРВІСИ ДОСТАВКИ ПОСЛУГ ХАРЧУВАННЯ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ МІСТА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО....	158

РОЗДІЛ 5 АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ ТА ІНФРАСТРУКТУРА

Тебенко В. М., Мальчев Б. Р. ЕЛЕКТРОМОБІЛЬ ЯК ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ АВТОМОБІЛЬНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....	162
--	-----

РОЗДІЛ 8 ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Бойченко І. В. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН.....	165
Вельбой В. П. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ І ПРАКТИКА ВИКЛАДАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КОНСТРУКЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ В КОЛЕДЖІ.....	169
Івасик М. В., Шклярчук Ю. Є. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ.....	171

Ллаш Н. В., Самарук Н. М. ВИКОРИСТАННЯ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНОГО МАТЕРІАЛУ У ПРОЦЕСІ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	174
Муравський С. А., Муравська Т. М. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСТНОГО ПІДХОДУ У ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ «МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА».....	178
Савіцький А. В. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР» ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «МЕНЕДЖМЕНТ» В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	180
Шулякова О. В. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	184

заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)», відповідно до якої допуск до роботи персоналу закладів освіти здійснюється за умови використання засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок [2]. Виходячи з цього, керівникам усіх навчальних закладів України необхідно організувати навчально-виховний процес в закладах освіти з виконанням всіх відповідних вимог цієї постанови, а навчально-виховний процес побудувати з умовами використання дистанційних та змішаних форм навчання.

З появою дистанційної форми навчання в навчально-педагогічних працівників виникає необхідність застосування різних електронних інтернет-платформ та месенджерів, зокрема Google met, Classroom, Moodle, Viber, Skype та ін. Ці програми, з одного боку, спростили проведення навчальних занять та дозволили їх проведення, хоча й учасники освітнього процесу перебувають один від одного на великих відстанях. З іншого боку, використання цих платформ не може замінити живе спілкування між викладачами та студентами, а також між керівником та підлеглими.

В умовах пандемії керівнику закладу фахової передвищої освіти необхідно забезпечити безперебійний навчально-виховний процес шляхом:

- забезпечення необхідним обладнанням навчальні аудиторії, в яких проводять викладачі навчальні заняття онлайн;
- уведення онлайн-засідань педагогічної, методичної, адміністративної ради, виробничих нарад із застосуванням електронних платформ для забезпечення протиепідемічних заходів під час карантину;
- проведення необхідних навчань, онлайн-семінарів, вебінарів для вдосконалення та навчання працівників коледжу використання електронних інтернет-платформ для застосування під час дистанційного навчання;
- використання чек-листів для проведення дистанційно управлінських нарад, що забезпечить краще сприйняття інформації;
- використання презентації Power Point для кращої візуалізації вхідної інформації під час онлайн-засідань в закладах фахової передвищої освіти.

Отже, процес змін та трансформації потребує внесення змін та коректив у процес управління закладами фахової передвищої освіти, шляхом використання новітніх технологій, нових методів управління, зміни існуючого підходу до навчально-виховного процесу.

Список використаних джерел:

1. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів [С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік]. 2-е вид.перероб.і допов. Бердянськ: БДПУ, 2020. 603 с.

2. Постанова Головного державного санітарного лікаря України «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 06.09.2021 р. №10. URL: <https://moz.gov.ua/>.

Глаш Н. В.

*к. ф.-м. н., викладач спеціальних дисциплін
Хмельницького політехнічного фахового коледжу
НУ«Львівська політехніка»*

Самарук Н. М.

*к.пед.н., доцент, доцент кафедри вищої математики та
комп'ютерних застосувань
Хмельницького національного університету*

ВИКОРИСТАННЯ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНОГО МАТЕРІАЛУ У ПРОЦЕСІ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Сьогодні якість професійної підготовки фахівців економічного профілю залежить від теоретико-методологічного обґрунтування і творчого використання основ математичних наук [1]. Проте аналіз практичного досвіду роботи у закладах вищої освіти засвідчив, що реалізація міжпредметних зв'язків під час вивчення майбутніми менеджрами та економістами математичних дисциплін здійснюється на низькому рівні. Підвищення якості математичної підготовки студентів економічних спеціальностей може бути здійснене через професійну спрямованість навчання математичних дисциплін на основі міжпредметних зв'язків. Вивчення психолого-педагогічної літератури показало, що є значний інтерес дослідників до цієї теми. Професійна спрямованість як дидактичний принцип вищої школи розглядалася в роботах Р. Ахмерової, А. Вербицького, І. Єгорової, А. Кудрявцева, М. Махмутова.

Професійна спрямованість в освітньому процесі виконує низку функцій, серед яких основна – це *регулятивна* функція, що полягає у регулюванні процесу навчання: вибору доцільного співвідношення фундаментальної та профілюючої компонент; підбір змісту, обсягу і логіки викладу матеріалу; забезпеченні інтеграції загальної і професійної освіти; створенні умов для якісної професійної підготовки [2, с. 63].

Найбільш ефективними *шляхами реалізації* професійної спрямованості навчання математичних дисциплін, на нашу думку, є:

- модернізація змісту навчання, його відбір та структурування залежно від потреб фахової підготовки;

- профілювання як цілеспрямована реалізація міжпредметних зв'язків математичних та економічних дисциплін;

- підсилення значення теоретичного математичного матеріалу в професійній підготовці: зазначення тих економічних галузей, в яких математичний матеріал, що вивчається, має фактичне застосування;

- розв'язання задач, що виникають у практиці роботи економіста і демонструють необхідність застосування математичних знань;

- економічна інтерпретація математичних понять, законів і теорем;

- розробка математичного методичного забезпечення, яке містить матеріал спеціальних дисциплін;

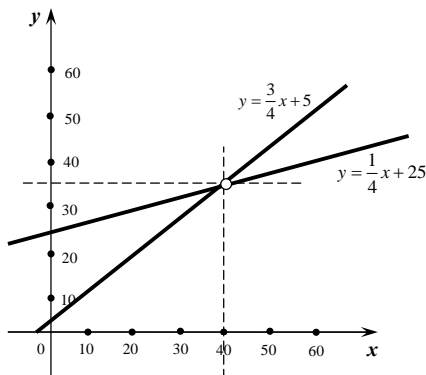
- робота студентів із економіко-математичною літературою.

Економічна орієнтація загальноосвітніх розділів здійснюється, в основному, через систему спеціальних *міжпредметних задач*. Під математичною задачею з фінансовим змістом розуміють задачу, фабула якої розкриває використання математики у фінансових дисциплінах, ознайомлює із застосуванням математичних понять та законів у фінансовій сфері [3, с. 414].

Розглянемо деякі математичні задачі економічного характеру, які пропонуються студентам під час вивчення окремих розділів математичних дисциплін. При вивченні розділу «Аналітична геометрія» дисципліни «Вища математика» пропонуємо студентам таку задачу про *визначення рентабельності транспортного постачання*, в якій використовується рівняння прямої.

Приклад 1. Транспортні витрати перевезення одиниці вантажу залізничним та автомобільним транспортом на відстань x задаються відповідно функціями $y = \frac{1}{4}x + 25$ та $y = \frac{3}{4}x + 5$, де x вимірюється кілометрами шляху. Визначити рентабельність перевезень кожним видом транспорту.

Розв'язання. Побудуємо графіки транспортних витрат перевезення (рис. 1).

Рис. 1 Транспортні витрати перевезення

Як видно з рис. 1, графіки прямих перетинаються в точці $(40, 35)$. Аналітично перевіримо отриманий результат. Для цього слід складемо систему лінійних рівнянь та розв'яжемо її одним із відомих методів розв'язання систем лінійних рівнянь:

$$\begin{cases} y = \frac{1}{4}x + 25 \\ y = \frac{3}{4}x + 5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 40 \\ y = 35 \end{cases}$$

Зробимо наступні висновки: а) якщо $x \in [0, 40)$, тобто якщо відстань менша 40 км, то транспортні витрати y перевезення автотранспортом нижче витрат перевезення залізничним транспортом; б) якщо $x \in [40, \infty)$, тобто $x > 40$ км, більш рентабельним буде залізничний транспорт.

Під час вивчення теми «Похідна» на лекції студентам пропонуємо матеріал про те, що для аналізу того, як змінюється споживання і заощадження при збільшенні (зменшенні) національного доходу, використовують поняття *граничної схильності до споживання* і *граничної схильності до заощаджень*,